

ΤΜΗΜΑ Β΄: Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Επιστημονική Μονάδα Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Πληροφορίες: Δημήτριος Ζυμπίδης, Πολυξένη Μπίλλα

Τηλ.: 213 1335302, 351

Θέμα: Επικαιροποιημένη Απάντηση στην Ερώτηση με αρ. πρωτ. 48/13-07-2023, του κ. Κυριάκου Βελόπουλου, Προέδρου του Κόμματος «Ελληνική Λύση», Βουλευτή Β3΄ Νοτίου τομέα Αθηνών, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων προς τον κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα «Ανάγκη απόσυρσης του βιβλίου Θρησκευτικών της Γ΄ Δημοτικού»

Σχετ.: Το από 30/08/2023 ηλεκτρονικό σας μήνυμα (ΑΠ ΙΕΠ: 43445/30-08-2023)

Βάσει εισήγησης των κ.κ. Αθανασίου Γιαννίκα και Δημητρίου Ζυμπίδη, Συμβούλων Α΄ του ΙΕΠ, σας ενημερώνουμε για τα εξής:

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ

Με το ανωτέρω σχετικό μήνυμα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ζητείται από το Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. η επικαιροποίηση, του ερωτήματος του κ. Κυριάκου Βελόπουλου (ερώτηση με αρ. πρωτ. 48/13-07-2023), Προέδρου του Κόμματος «Ελληνική Λύση», με θέμα: «Ανάγκη απόσυρσης του βιβλίου Θρησκευτικών της Γ΄ Δημοτικού» προς τον κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού που διαβιβάστηκε στο ΙΕΠ, στο οποίο αναφέρει τα ακόλουθα:

«Κύριε Υπουργέ,

Όπως έχει αναφέρει η Πανελλήνια Ένωση Θεολόγων, η απεικόνιση της Παναγίας, ως γκέισας ή Ινδιάνας κλπ. στο βιβλίο Θρησκευτικών της Γ΄ τάξης του Δημοτικού απηχεί μεθοδεύσεις συγκεκριμένων κύκλων, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη η παιδαγωγική επιστήμη και η Ορθόδοξη Θεολογία, όσον αφορά στην υποχρεωτική, σύμφωνα με το Σύνταγμα, εκπαίδευση των νέων παιδιών για τα θέματα της Ορθόδοξης Πίστεως. Το ανωτέρω βιβλίο Θρησκευτικών, κρίθηκε ακατάλληλο από το Συμβούλιο της Επικρατείας με τις υπ΄ αρ. 1749/2019 & 1750/2019 Αποφάσεις του, ως μη νόμιμο, μη θεολογικό και μη παιδαγωγικό. Παρ' όλα αυτά, έχοντας υποστεί κάποιες μη επουσιώδεις επεμβάσεις, δόθηκε προς χρήση εκ νέου το ανωτέρω βιβλίο στους μαθητές, παρά το ότι το κρίθηκε απορριπτικό, τόσο από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος, όσο και από το ΣτΕ.»

Ακολούθως, κ. Κυριάκος Βελόπουλος θέτει το εξής ερώτημα προς τον κ. Υπουργό:

«Προτίθεσθε να αποσύρετε το ανωτέρω βιβλίο Θρησκευτικών της Γ΄ τάξης του Δημοτικού, δεδομένων των ως άνω Αποφάσεων του Συμβουλίου Επικρατείας που πιστοποιούν την ακαταλληλότητά του, ενόψει της έναρξης της νέας σχολικής χρονιάς;»

Β. ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΕΙΚΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Γ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Απαντώντας, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων μας και προκειμένου να ενημερωθεί η Βουλή των Ελλήνων, σημειώνουμε τα εξής ως προς το ερώτημα του κ. Κυριάκου Βελόπουλου, Προέδρου του Κόμματος «Ελληνική Λύση», Βουλευτή Β3΄ Νοτίου τομέα Αθηνών:

Με την υπ' αριθ. 31585/Δ2/4.3.2020 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 698 /Β΄/4.3.2020), καθιερώθηκε Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο και με την υπ' αριθ. 31603/Δ2/4.3.2020 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 699/Β΄/4.3.2020), καθιερώθηκε Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου. Τα δύο Προγράμματα Σπουδών είναι πλήρως συμμορφωμένα και συμβατά με τις αποφάσεις 1749 και 1750/2019 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας καθώς και με τους τρόπους και τις μεθόδους εφαρμογής των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, όσον αφορά στις υπόλοιπες πτυχές των αποφάσεων αυτών που συνδέονται με το μάθημα των Θρησκευτικών, με έμφαση στη διατήρηση της υποχρεωτικότητας του μαθήματος και στη διαδικασία απαλλαγής των μαθητών/ μαθητριών.

Στα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών στο εισαγωγικό τους μέρος, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι: «Το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών οικοδομείται με βάση τη θρησκευτική παράδοση του τόπου, δηλ. την παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας, όπως αυτή θεμελιώθηκε στη Βίβλο, σαρκώθηκε στη ζωή των αγίων Πατέρων της

και αποτυπώθηκε στα μνημεία του πολιτισμού. Άλλωστε, η θεολογία, η ζωή, ο τρόπος σκέψης αλλά και ο πολιτισμός που γεννήθηκε και αναπτύχθηκε μέσα στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας, συνιστούν διαστάσεις οι οποίες συνέβαλαν, μεταξύ των άλλων, στη διαμόρφωση της ιστορίας και του πολιτισμού της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Με το σκεπτικό αυτό, η ζωή και η παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας αποτελούν παράμετρο του δημόσιου χώρου της ελληνικής πραγματικότητας.». Θέτουν δε ως σκοπό της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο:

1. Να οικοδομήσει ένα στιβαρό μορφωτικό πλαίσιο/πεδίο γνώσης και κατανόησης της Ορθόδοξης Εκκλησίας, έχοντας ως γνώμονα το αγιογραφικό-βιβλικό της υπόβαθρο, τη δογματική της διδασκαλία, την ηθική της, την εν Αγίω Πνεύματι εμπειρία της, και εν γένει την παράδοσή της, ως πνευματικής και πολιτισμικής κληρονομιάς της Ελλάδας και της Ευρώπης, αλλά και ως ζωντανής πηγής έμπνευσης, πίστης και ηθικής για τον σύγχρονο άνθρωπο.

2. Να συνεισφέρει δημιουργικά στην ανάπτυξη και καλλιέργεια της θρησκευτικής συνείδησης των Ορθόδοξων Χριστιανών μαθητών και μαθητριών, και παράλληλα να συμβάλει στην ολόπλευρη ανάπτυξή τους (θρησκευτική, γνωστική, πνευματική, κοινωνική, ηθική, ψυχολογική, αισθητική, και δημιουργική).»

Βάσει αυτών δημιουργήθηκαν τα ισχύοντα βιβλία μαθητή για τη διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Τούτων δοθέντων, τόσο τα προγράμματα σπουδών που είχαν δημοσιευτεί στα ΦΕΚ 2104/Β'/19.6.2017 και 2105/Β'/19.6.2017, όσο και οι Φάκελοι του Μαθήματος που είχαν αναπτυχθεί για τα Θρησκευτικά με τα προαναφερόμενα προγράμματα σπουδών δεν είναι σε ισχύ.

Όσον αφορά τις ως άνω, παράγραφος Β, παρατιθέμενες εικόνες από το Βιβλίο Μαθητή της Γ' τάξης του Δημοτικού στη σελίδα 58 αυτές είναι ενταγμένες στην 4η θεματική του ενότητα «Τα Χριστούγεννα: Ο Θεός γίνεται άνθρωπος», στο 3ο κεφάλαιο αυτής με τίτλο «Η γιορτή των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς» και στην υποενότητα «Από την ελληνική και ξένη λογοτεχνία». Η πρώτη εικόνα τιτλοφορείται «Παναγία η βρεφοκρατούσα, μεταξοτυπία από την Ιαπωνία, 1960» και η δεύτερη «Τσεγιέν (Cheyenne) Παναγία και Χριστός, Father John Giuliani, 1997» και συνοδεύονται από το ποίημα του Τέλλου Άγρα «Είδα χτες το βράδυ στ' όνειρό μου» και το ποίημα του Τζιάνι Ροντάρι «Ο Ινδιάνος στη φάτνη», αντίστοιχα. Η εν λόγω 4η θεματική ενότητα του Βιβλίου Μαθητή, πλαισιώνεται από εικόνες και παραστάσεις για το πώς απεικόνισαν διάφοροι λαοί τη γέννηση του Χριστού που είναι χριστιανοί ή έγιναν μέσα στην Ιστορία. Καταδεικνύεται επιπροσθέτως, πως τα Χριστούγεννα έχουν χαρακτήρα πανανθρώπινης εορτής, διαχρονικά και ιστορικά, ασκούν μεγάλη επίδραση στις ψυχές όλων των ανθρώπων, διότι πρόκειται για ένα γεγονός με οικουμενικές διαστάσεις.

Δρ Δημήτριος Ζυμπίδης
Σύμβουλος Α' ΙΕΠ
Συντονιστής της Μονάδας
Πρωτοβάθμιας
Εκπαίδευσης

Δρ Πολυξένη Μπίλλα
Σύμβουλος Α' ΙΕΠ
Προϊσταμένη Τμήματος Β'
Προγραμμάτων Σπουδών και
Εκπαιδευτικού Υλικού